

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ АГРЫЗСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Гагарина, д.13, г. Агрыз, 422230

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘГЕРЖЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫң
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Гагарин ур.,13, Әгерже шәһәре, 422230

Тел.: (85551) 2-22-46; Факс: 2-22-46; E-mail: isp.agryz@tatar.ru; www.agryz.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«25» май 2022 ел

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районның муниципаль норматив хокукий актлары проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне үткәру түрүндагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законны, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә түрүнда» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын, «Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына экспертиза ясау тәртибе түрүнда» 2014 елның 7 мартаңдагы 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законын гамәлгә ашыру, жайга салу каарларын әзерләү һәм кабул итү өлешендә муниципаль идарә процессларының нәтижәлелеген арттыру һәм камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгының «Татарстан Республикасы муниципаль районнарында жайлау йогынтысын бәяләү процедурасын керту түрүнда» 2012 елның 28 мартаңдагы 01-53/2125 номерлы запросын исәпкә алып, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Күшымта итеп бирелгән Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районның муниципаль норматив хокукий актлары проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне үткәру түрүндагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының Икътисадый үсеш бүлеген жайга салу йогынтысын бәяләү өлкәсендә вәкаләтле бүлек итеп билгеләргә.

3. Әлеге каарны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Әгерже муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырырга <https://agryz.tatarstan.ru>.

КАРАР

№ | 127

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының Икътисади үсеш бүлеге
башлыгы А. С. Заитовага йөкләргә.

Житәкчесе

А.Э. Акбашев

Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районы
Башкарма комитетының
25.05.2022 № 127
каравы белән расланган

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының муниципаль норматив хокукий актлары проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне үткәрү турындагы нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмләр

1.1. Элеге нигезләмә акт проектында ачыклау максатларында муниципаль норматив хокукий актлар проектларының (алга таба – актлар проектлары) жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру, муниципаль норматив хокукий актларга (алга таба-норматив хокукий актларга) экспертиза ясау тәртибен, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеге субъектлары өчен артык вазыйфалар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган гамәлдәге норматив хокукий актлар, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеге субъектларының, Әгерже муниципаль районы муниципаль берәмлеге бюджетының нигезсез чыгымнары барлыкка килүгә ярдәм итүче нигезләмәләрнең, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләрне, шулай ук конкуренцияне чикләүгә нигезсез ярдәм итә торган нигезләмәләрне гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

Жайлау йогынтысын бәяләү Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының тармак (функциональ) структур бүлекчәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла, аның эшчәнлеге өлкәсенә акт проекты (алга таба – профилье бүлекчә) керә..

Жайга салу йогынтысын бәяләү өлкәсендә вәкаләтле бүлек булып Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының Икътисадый үсеш бүлеге (алга таба – вәкаләтле бүлекчә) тора. Вәкаләтле бүлекчә актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне үткәруне һәм норматив хокукий актларга экспертиза үткәруне норматив һәм методик яктан тәэмин итә.

Эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү һәм норматив хокукий актларга экспертиза ясау Әгерже муниципаль районы жирле үзидарә органы тарафыннан «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 131-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне

үздыру һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына экспертиза ясау тәртибе турында» 2014 елның 7 мартаңдагы 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, “Жирле үзидарә турында” Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органнары тарафыннан кабул ителә (чыгарыла) торган гамәлдәге норматив хокукий актларның һәм норматив хокукий актлар проектларының Татарстан Республикасында жайга салу йогынтысын гавами бәяләү тәртибен раслау турында «2012 елның 31 декабрендәге 1182 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каарына үзгәрешләр кертү хакында» 2014 елның 10 маенданы 30-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, әлеге нигезләмә һәм башка норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Жайга салу йогынтысында «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенең закон чыгару (вәкиллекле) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында «Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 2013 елның 2 июлендәге 176-ФЗ номерлы Федераль закон үз көченә кергәнче, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруга кагылышлы жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча актлар проектлары һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның норматив хокукий актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү һәм норматив хокукий актларга экспертиза ясау мәсьәләләре буенча 7 һәм 46 статьялары бәяләнергә тиеш, Эгержे муниципаль районы жирле үзидарә органы жайга салу йогынтысын бәяләүгә кагыла торган өлкәләрне сайлап алуны чикләргә хокуклы:

- 1) жирлекнен жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәрту һәм юкка чыгару;;
- 2) халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм жирлек чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;;
- 3) жирлек халкын элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;;
- 4) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыру;;
- 5) жирле традицион халык сәнгатен үстерү өчен шартлар тудыру, жирлектә халык сәнгатен саклап калу, торғызу һәм үстерүдә катнашу;
- 6) жирлекнен генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төzelеш кагыйдәләрен раслау, жирлекнен генераль планнары нигезендә әзерләнгән территорияне плансаштыру документларын раслау, жирлек территориясендә урнашкан капиталь төzelеш объектларын төзегәндә, үзгәртеп корганды объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәтләр бирү, жирлекләрне шәһәр төzelеше проектлаштыруның жирле нормативларын раслау, жирләрне резервлау һәм жирләрне алу, шул исәптән жирлек чикләрендә жир кишәрлекләрен муниципаль ихтыяжлар өчен сатып алу юлы белән жир кишәрлекләрен алу.;
- 7) авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

8) жирлек чикләрендә коррупциягә каршы тору чараларын гамәлгә ашыру;

9) махсус икътисадый зона территориясендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.

1.3. Актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү, эшләүче тарафыннан әзерләнә торган акт проектында булган нигезләмәләрнен жайлау йогынтысы дәрәжәсен исәпкә алыш үткәрелә:

1) жайга салу йогынтысының югары дәрәжәсе-акт проектында эшкуарлык һәм инвестиция эшчәnlеге өлкәсендә физик һәм юридик затлар өчен законнарда каралмаган, эшкуарлык һәм инвестиция эшчәnlеге өлкәсендә физик һәм юридик затлар өчен тыюлар һәм чикләүләрне билгели торган, шулай ук эшкуарлык һәм инвестиция эшчәnlеге өлкәсендә физик һәм юридик затларның законнарда каралмаган чыгымнары барлыкка килүгә китерә торган нигезләмәләр бар;

2) жайга салу йогынтысының уртача дәрәжәсе-акт проектында эшкуарлык һәм инвестиция эшчәnlеге өлкәсендә физик һәм юридик затлар өчен законнарда каралган вазыйфаларны, тыюларны һәм чикләүләрне үзгәртә торган яисә аларны билгеләүгә ярдәм итә торган нигезләмәләр, шулай ук эшкуарлык һәм инвестиция эшчәnlеге өлкәсендә физик һәм юридик затларның законнарда каралган чыгымнарын арттыруга китерә торган нигезләмәләр бар;

3) жайга салу йогынтысының түбән дәрәжәсе-акт проектында әлеге пунктның 1 һәм 2 пунктларында каралган нигезләмәләр юк, әмма әлеге Нигезләмә нигезендә жайга салу йогынтысын бәяләргә тиеш.

1.4. Дәүләт серен тәшкил итүче, конфиденциаль характердагы белешмәләрне үз эченә алган яисә муниципаль норматив хокукый актларга бары тик федераль һәм региональ законнарга туры китерү максатларында гына үзгәрешләр көртүгә юнәлтелгән, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне, кризислы хәлләрне булдырмау һәм террорчылык актларын кисәту һәм аларның нәтиҗәләрен бетерү өчен эшләнгән муниципаль актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү, үткәрелми.

1.5. Норматив хокукый актларга Экспертиза (алга таба-экспертиза) норматив хокукый актларга экспертиза үткәрунен еллык планнары нигезендә вәкаләтле бүлекчә тарафыннан үткәрелә.

1.6. Норматив хокукый актка экспертиза үткәру өчен Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең күрсәтмәсе яисә күрсәтмәсе, эшкуарлык, инвестиция эшчәnlеге өлкәсендә ижтимагый оешмалардан, кулланучылар берләшмәләреннән, үз-үзен көйләүче оешмалардан, Фәнни-эксперт оешмаларыннан, жирле үзидарә органнарыннан тәкъдимнәр, эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәnlеге өлкәсендәге проблемаларның профилье бүлекчәләреннән мөстәкыйль рәвештә ачыклау, шул исәптән нәтиҗәдә дә, нигез булып тора:

- 1) норматив хокукый актларга, шул исәптән муниципаль максатчан программаларны гамәлгә ашыру мониторингы;
- 2) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый хәле мониторингы;

3) гражданнарның һәм оешмаларның жирле үзидарә органнарына эшмәкәрлек, инвестиция эшчәнлегенең билгеле бер өлкәсендәге проблемалар булын таныклаучы күп тапқырлар мәрәжәттәрләре керүе.

1.7. Экспертиза түбәндәгеләргә карата үткәрелә:

1) проектларның жайга салу йогынтысын бәяләүне уздырганда жайга салу йогынтысының югара дәрәжәсе билгеләнгән һәм үз көченә кергәннән соң кимендә З ел булган норматив хокукий актлар;

2) акт проектын эшләү стадиясендә һәм үз көченә кергәннән соң 1 елдан да ким булмаган, экспертиза үткәрү турында дәүләт хакимиите органнарынан, жирле үзидарә органнарынан, эксперт оешмаларынан, оешмалардан нигезләнгән тәкъдимнәр кергән, эшчәнлегенең максаты-эшкуарлык эшчәнлеге субъектларының, жайга салу йогынтысын бәяләүне уздырганда хезмәттәшлек турында килешүләр төзелгән оешмаларның, шулай ук башка затларның мәнфәттәрләрен яклау һәм тәкъдим итү булган жайга салу йогынтысын бәяләүне узмаган норматив хокукий актлар.

1.8. Дәүләт серен тәшкил иткән яки конфиденциаль характердагы белешмәләрне үз эченә алган норматив хокукий актларга, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр, кризислы хәлләрне булдырмау һәм террорчылык актларын кисәтү максатларында эшләнгән һәм (яки) аларның нәтиҗәләрен бетерү өчен экспертиза үткәрелми.

1.9. Интернет мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Эгерже муниципаль районның Рәсми сайты актларның жайга салу йогынтысын бәяләү һәм норматив хокукий актларга экспертиза ясау өчен рәсми сайт булып тора <https://agryz.tatarstan.ru> (алга таба – рәсми сайт).

2 бүлек. Муниципаль норматив хокукий актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру

2.1. Акт проектының жайлау йогынтысын бәяләүне уздыру этаплары булып тора:

1) акт проектын һәм аңа карата жайлау йогынтысын бәяләүне уздыру өчен профилье бүлекчәгә жибәрү;

2) акт проекты һәм жыелма хисап буенча гавами консультацияләр үткәрү;

3) акт проектының жайга салу йогынтысын бәяләү турында эксперт бәяләмәссе әзерләү;

4) эшләүчегә жайга салу йогынтысын бәяләү турында бәяләмә жибәрү.

1 һәм 4 этаплары эшләүчесе һәм профилье бүлекчәссе бер үк бүлек булып торган очракта гамәлгә ашырылмый.

2.2. Жайлау йогынтысын бәяләүне уздыру методологиясе вәкаләтле бүлекчә тарафыннан расланы.

2.3. Жыелма хисапта түбәндәгә мәгълүмат булырга тиеш:

- 1) акт проектиның жайга салу йогынтысы дәрәжәсе;
- 2) муниципаль жайга салу, аның сәбәпләре, динамикасы һәм вакытында проблеманың үсеш фаразы хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманы тасвирау;;
- 3) норматив хокукий актлар яисә аларның аерым нигезләмәләре, алар нигезендә хәзерге вакытта муниципаль жайга салу гамәлгә ашырыла;
- 4) проблемаларны бетерү (тискәре йогынтыны минимальләштерү) варианtlары, шул исәптән хокук куллану практикасын камилләштерү юлы белән, шулай ук норматив хокукий актларны эшләү, үзгәрту яисә юкка чыгару юлы белән;
- 5) муниципаль жайга салу максатлары;
- 6) муниципаль жайга салу юнәлдерелгән эшкуарлык, инвестиция эшчәnlеге субъектлары Төркеме характеристикасы;
- 7) жирле үзидарә органнарының яна функцияләре, вәкаләтләре, бурычлары һәм хокуклары яисә аларның үзгәрүе турында белешмәләр, шулай ук аларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 8) билгеләнгән бурычларны яисә чикләүләрне үтәү зарурлыгына йә мондый вазыйфаларны яисә чикләүләрне үзгәртүгә бәйле Муниципаль бюджет, эшмәкәрлек һәм инвестиция эшчәnlеге субъектларының чыгымнарын (мөмкин булган керемнәрен) бәяләү;
- 9) муниципаль жайга салу максатларына ирешүне мониторинглауның индикаторлары (курсәткечләре), ул ачыкланган проблеманың торышын, әлеге индикаторларның мәгънәләрен жайга салу өлкәсендәге проблемаларны анализлауны уздыру мизгеленә кадәр чагылдыра һәм индикаторлар мәгънәләре турында мәгълүмат чыганаклары;
- 10) акт проектиның файда һәм чыгымнар тасвирамасы: социаль төркемнәр, икътисадый секторлар, йогынты ясаячак территорияләр; көтелгән тискәре һәм уңай йогынты, тиешле йогынтының сыйфатлы тасвирамасы һәм, бәлки, аның қуләме бәясе, шулай ук тиешле йогынты чоры (кыскача -, урта яки озак вакытка);
- 11) норматив хокукий акт кабул итүгә бәйле хәвеф-хәтәрләрне һәм чыгымнарын бәяләү;
- 12) норматив хокукий актны кабул итүгә бәйле көтелгән нәтижәләр, хәвеф-хәтәрләр һәм чикләүләр.
- 13) акт проектиның үз көченә керүен күз алдында тотылуучы датасы;
- 14) жайга салу максатларына ирешү ысулының эффективлыгын тикшерү методларын тасвирау;
- 15) жайга салуның билгеләнгән максатларына ирешү өчен кирәклे оештыру-техник, методологик, мәгълүмати һәм башка чараплар;
- 16) хәбәрнамәне урнаштыру, мондый урнашу белән бәйле рәвештә тәкъдимнәр бирү сроклары турында белешмәләр;

17) тәкъдим ителгән жайга салуның нигезле булуын бәяләргә мөмкинлек берә торган башка мәгълүматлар.

Жыелма хисапның типлаштырылған формасы вәкаләтле бүлекчә тарафыннан раслана.

3 бүлек. Муниципаль норматив хокукий актлар проектлары буенча гавами консультацияләр үткәрү

3.1. Гавами консультацияләр үткәрү өчен профильле бүлекчә белдерү кәгазе, акт проекты һәм рәсми сайтта жыелма хисап урнаштыра.

3.2. Хәбәрнамәне профильле бүлекчә житәкчесе (яки аның урынбасары) имзалый һәм үз эченә ала:

1) актның төре, исеме һәм үз көченә керүнең планлаштырылған вакыты;

2) хәбәрнамәне урнаштыру белән бәйле тәкъдимнәр эшләүче тарафыннан кабул ителгән срок һәм аларны тәкъдим итүнең индикаторының ысулы.

3.3. Профильле бүлекчә хәбәрнамәне урнаштыру белән бәйле рәвештә билгеләнгән вакытка кергән барлық тәкъдимнәрне дә карага һәм профильле бүлекчә житәкчесе кул куйган исәпкә алу яки кире кагу сәбәпләре турындагы белешмәләрне курсәтеп, тәкъдимнәр жыелмасын төзергә тиеш.

3.4. Жайга салу йогынтысының түбән дәрәжәсе булган актлар проектлары буенча гавами консультацияләр уздыру вакыты – 10 календарь көн, жайга салу йогынтысының уртacha дәрәжәсе – 20 календарь көн, жайга салу йогынтысының югара дәрәжәсе-30 календарь көн тәшкил итә.

3.5. Халык консультацияләренең максаты булып тора:

- 1) проектның максатларының адекватлығын, максатларына, курсәткечләренә ирешү срокларын раслау;
- 2) акт проектында эшкуарлық, инвестиция эшчәнлеге субъектлары өчен артык административ һәм башка чикләүләр һәм вазыйфалар кертә торган яисә аларны кертугә этәрә торган нигезләмәләрне ачыклау;;
- 3) эшкуарлық, инвестиция эшчәнлеге субъектларының, муниципаль берәмлек бюджетының нигезсез чыгымнары барлыкка килүгә ярдәм итүче нигезләмәләрне ачыклау;
- 4) эшкуарлық, инвестиция эшчәнлеге субъектлары өчен дә, тулаем жәмғият өчен дә акт проектының табыш һәм чыгымнарын, шулай ук акт проектының максатларына ирешү куркынычларын ачыклау.;
- 5) норматив хокукий актны гамәлгә керту вакытында ераграк булган нәтижәләрне бәяләү.

3.6. Акт проекты буенча гавами консультацияләр үткәрү нәтижәләре буенча профильле бүлек тарафыннан акт проектының жайлау йогынтысын бәяләү турында бәяләмә әзерләү гамәлгә аширыла, ул үз эченә кертелергә тиеш:

- 1) гавами консультацияләр нәтижәләре буенча эшләп бетерелгән жыелма хисап;
- 2) акт проекты буенча тәкъдимнәр жыентығы.

3.7. Бәяләмә профилье бүлекчә житәкчесе яки аның урынбасары тарафыннан имзалана һәм рәсми сайтка күл куелгеннан соң 5 эш көне эчендә урнаштырыла.

4 бүлек. Жайлау йогынтысын бәяләү нәтижәләрен куллану тәртибе

4.1. Муниципаль норматив хокукий акт проектының жайга салу йогынтысын бәяләү турында бәяләмә һәм аның буенча гавами консультацияләрдә катнашучылардан кергән тәкъдимнәр жыентыгы әлеге муниципаль хокукий акт проектын эшләүченен профилье бүлекчәсе һәм Вәкаләтле бүлекчәгә гавами консультацияләр тәмамлангеннан соң 10 календарь көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

4.2. Акт проектында әлеге нигезләмәнен 1 пунктында күрсәтелгән нигезләмәләрне ачыklаган очракта, гавами консультацияләр нәтижәләре буенча, эшләүче акт проектын әзерләүдән баш тарту яисә аны эшләп бетерү туринда Карап кабул итә.

Акт проектын әзерләүдән баш тарту яисә аны эшләп бетерү туринда Карап кабул ителгән очракта, эшләүче жайга салу йогынтысын бәяләү туринда бәяләмә алган көннән 15 календарь көннән дә соңга калмыйча, акт проекты буенча тәкъдимнәр жыелмасы рәсми сайтта тиешле мәгълүмат урнаштыра.

Проектта әлеге нигезләмәнен 1 пунктында күрсәтелгән Нигезләмәләр ачыкланмаган очракта, эшләүче акт проектының йомгаклау редакциясен, шулай ук акт проекты буенча гавами консультацияләрдә катнашучылардан кергән тәкъдимнәр жыелмасында булган тәкъдимнәрне исәпкә алу яисә кире кагу сәбәпләре турындагы мәгълүматны акт проекты буенча гавами консультацияләрдә катнашучылардан килгән тәкъдимнәр жыелмасында булган тәкъдимнәрне исәпкә алу яисә кире кагу сәбәпләре туринда бәяләмә алган көннән 15 календарь көннән дә соңга калмыйча әзерли.

4.3. Проектны эшләүче акт проекты буенча жайга салу йогынтысын бәяләү туринда бәяләмә һәм тәкъдимнәр жыентыгын алганнын соң 20 календарь көннән дә соңга калмыйча вәкаләтле бүлекчәгә акт проектының йомгаклау редакциясенен күчермәсен, шулай ук акт проекты буенча гавами консультацияләрдә катнашучылардан кергән тәкъдимнәр жыелмасында булган тәкъдимнәрне исәпкә алу һәм кире кагу сәбәпләре туринда мәгълүматны жибәрә.

4.4. Вәкаләтле орган вәкаләтле орган әлеге документларны, шулай ук жайга салу йогынтысын бәяләү турындагы бәяләмәнен күчермәсен һәм рәсми сайттагы тәкъдимнәр жыелмасының күчермәсен, шулай ук акт проекты буенча гавами консультацияләрдә катнашучылардан кергән тәкъдимнәр жыелмасында булган тәкъдимнәрне исәпкә алу яисә кире кагу сәбәпләре турындагы мәгълүматны, вәкаләтле орган әлеге документларны, шулай ук жайга салу йогынтысын бәяләү

турындағы бәяләмәнең күчермәсен һәм тәкъдимнәр жыелмасының күчермәсен урнаштыра.

5 бүлек. Муниципаль норматив хокукий актларга экспертиза үткәру

5.1. Норматив хокукий актларга экспертиза үткәру этаплары булып тора:

1) норматив хокукий актларга экспертиза үткәру планын формалаштыру (алға таба-План);

2) норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр проектларын әзерләү;

3) норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр уздыру;

4) муниципаль норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр әзерләү.

5.2. Муниципаль хокукий актларга экспертиза үткәру методологиясе вәкаләтле бүлекчә тарафыннан раслана.

5.3. Норматив хокукий актларга Экспертиза расланган план нигезендә вәкаләтле бүлекчә тарафыннан үткәрелә.

6 бүлек. Норматив хокукий актка экспертиза үткәру планын әзерләү

6.1. Планда күрсәтелә:

1) норматив хокукий актның исеме һәм реквизитлары;

2) хокукий актны эшләүне гамәлгә ашыручи жайга салучы органның, бүлекчәненәт атамасы;

3) норматив хокукий актка экспертиза турында бәяләмә проектын тапшыру срокы;

4) норматив хокукий актка экспертиза үткәру, шул исәптән гавами консультацияләр үткәру вакыты.

6.2. Вәкаләтле бүлекчә ағымдагы ел тәмамланырга 4 айдан да соңға калмычча рәсми сайтта планны формалаштыру максатларында тәкъдимнәр жыю турында белдерү урнаштыра.

6.3. Тәкъдимнәр жыю срокы хәбәрнамәне урнаштырганнан соң 45 календарь көннән дә артмый.

6.4. Тәкъдимнәр жыю срокы тәмамланғаннан соң 5 эш көненнән дә соңға калмычча вәкаләтле бүлекчә норматив хокукий актларны киләсе елга планга керту буенча кергән барлық тәкъдимнәр жыелмасын төзи һәм гавами консультацияләр максатларында аны рәсми сайтта урнаштыра.

6.5. Планга тәкъдимнәр жыю буенча гавами консультацияләр вакыты 30 календарь көннән дә ким түгел.

6.6. Ачык консультацияләр нәтижәләре буенча вәкаләтле бүлекчә киләсе елга план төзи һәм раслый.

План рэсми сайтта расланганнан соң 5 эш көненнән дә сонга калмычка урнаштырылырга тиеш.

7 бүлек. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмәләр проектларын әзерләү һәм алар буенча гавами консультацияләр уздыру

7.1. Норматив хокукий актларга һәм аның проектларына экспертиза нәтижәләре турында Бәяләмәдә түбәндәгә белешмәләр бар:

- 1) норматив хокукий актның төп реквизитлары;
- 2) норматив хокукий актны кабул иткән һәм (яисә) аның компетенциясенә һәм вәкаләтләренә ижтимагый мәнәсәбәтләрнең тикшерелә торган өлкәсе керә торган орган исеме;
- 3) акт проектының жайга салу йогынтысын бәяләүне уздыру нәтижәләре турында белешмәләр (аны үткәргән очракта);
- 4) карала торган норматив хокукий актның һәм аның аерым нигезләмәләренен гамәлдә булу срокы;
- 5) мәнфәгатьләре норматив хокукий акт белән билгеләнгән жайга салу белән бәйле затлар даирәсе (алга таба-жайга салу);
- 6) жайга салу исәбенә аның белән бәйле тискәре нәтижәләрне бетерү һәм проблемаларны хәл итү дәрәҗәсен бәяләү;
- 7) әлеге норматив хокукий актны гамәлгә ашырудан килгән чыгымнары һәм керемнәрне бәяләү;
- 8) жайга салуның факттагы уңай һәм тискәре нәтижәләрен бәяләү;
- 9) жайга салу максатларына һәм күрсәткечләренә ирешүнен нәтижәлелеген бәяләү;
- 10) норматив хокукий актта эшкуарлык, инвестиция һәм (яки) башка эшчәнлек алыш баруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләрен булыу турында белешмәләр;
- 11) эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләрне бетерү һәм гамәлдәге жайга салуның нәтижәлелеген арттыру ысуллары турында тәкъдимнәр;
- 12) жайга салуның факттагы йогынтысын бәяләргә мөмкинлек бирә торган башка мәгълүматлар.

7.2. Норматив хокукий актка экспертиза нәтижәләре турында бәяләмә проекты профильле бүлекчә тарафыннан әзерләнә һәм Вәкаләтле бүлекчәгә жибәрелә.

7.3. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре турында бәяләмә проекты вәкаләтле бүлекчә тарафыннан планда билгеләнгән срокларда гавами консультацияләр очен чыгарыла.

Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре түрүнда бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр үткәру өчен вәкаләтле бүлекчә рәсми сайтта аларны үткәру түрүнда белдерү, норматив хокукий актка, аның буенча экспертиза үткәрелә, норматив хокукий актка экспертиза нәтижәләре түрүнда бәяләмә проектын урнаштыра.

7.4. Хәбәрнамәдә шул исәптән гавами консультацияләр үткәру вакыты һәм катнашучылар тарафыннан үз фикерләрен гавами консультацияләү ысулы да булырга тиеш.

7.5. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре түрүнда бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр үткәру вакыты-кимендә 20 һәм 30 календарь көн.

7.6. Вәкаләтле бүлекчә гавами консультацияләр нәтижәләре буенча көргән барлық тәкъдимнәрне дә карарга һәм аларны исәпкә алу яки кире кагу сәбәпләре түрүндагы белешмәләрне курсәтеп, тәкъдимнәр жыелмасын төзергә тиеш.

Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре түрүнда бәяләмәләр проектлары буенча гавами консультацияләр үткәру нәтижәләре буенча вәкаләтле бүлек тарафыннан норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре түрүнда бәяләмәләр әзерләү гамәлгә ашырыла.

7.7. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре түрүнда бәяләмәләр вәкаләтле бүлекчә житәкчесе тарафыннан имзалана һәм кул куелган көннән алыш 5 эш көненнән дә соңға калмыйча рәсми сайтта урнаштырылырга тиеш.

8 бүлек. Экспертиза нәтижәләрен куллану тәртибе

8.1. Норматив хокукий актларга экспертиза нәтижәләре түрүнда бәяләмә үзгәрешләр керту яки муниципаль норматив хокукий актларны юкка чыгару өчен нигез булып тора.

8.2. Кул куелганнын соң 10 эш көне эчендә норматив хокукий актка экспертиза нәтижәләре түрүнда бәяләмә профильле бүлекчәгә жибәрелә. Экспертиза нәтижәләре буенча вәкаләтле бүлекчә Эгерже муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту буенча тәкъдимнәр жибәрә.